

کد درس: ۱۶

نام درس: کنترل کیفیت فرآورده های طبیعی و سنتی ۲

پیش نیاز یا همزمان: کنترل کیفیت فرآورده های طبیعی و سنتی ۱ کد ۱۵

تعداد واحد: ۱

نوع واحد: عملی

هدف کلی درس: بکارگیری روشهای کنترل کیفی (فیزیکوشیمیایی، فارماکوگنوزی و میکروبی) مفردات پزشکی و داروهای گیاهی و سنتی

شرح درس و رئوس مطالب:

عملی ۱ واحد (۳۴ ساعت)

- کنترل فیزیکوشیمیایی مفردات پزشکی (مطالعات ماکرو سکوپیک و میکرو سکوپیک. تعیین مقدار خاکستر، مقدار ماده قابل استخراج، مقدار آب و مواد فرار، تعیین مقدار روغنهای فرار، تعیین ارزش تلخی. تعیین فعالیت همولیتیک. تعیین مقدار تانن‌ها. ضریب تورم، ضریب تولید کف، تعیین باقیمانده آفتکش‌ها. تعیین مقدار آرسنیک و فلزات سنگین و ...)

- کنترل‌های فیزیکوشیمیایی و فارماکوگنوزی اشکال دارویی توسط دستگاه‌هایی مانند HPLC, HPTLC, GC, UV و ...

- معیار سازی روشهای آنالیز

منابع اصلی درس: (آخرین چاپ)

(۱) روشهای کنترل کیفیت گیاهان دارویی، سازمان جهانی بهداشت؛ ترجمه محمود مصدق و همکاران. مرکز تحقیقات طب سنتی و مفردات پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شهید بهشتی، ۱۳۸۴.

(۲) جداسازی‌های شیمیایی: اصول، تکنیک‌ها و مثالهای عملی، کلیفتن ای. ملون؛ ترجمه یدالله یمینی، میر مهدی زاهدی. تهران: اندیشمند

(۳) کنترل کیفیت داروها، غلامعلی کاظمی فرد. تهران: دانشگاه علوم پزشکی تهران

(۴) پروتکل مطالعات پایداری فرآورده‌های دارویی، محسن فروتن، علیرضا شفاعتی، افشین زرقي. تهران: مرکز تحقیقات علوم دارویی، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، ۱۳۸۴.

(۵) کروماتوگرافی مایع با کارایی بالا و کاربردهای آن در زیست فناوری، جواد حامدی و همکاران. تهران: دانشگاه تهران، موسسه انتشارات،

(۶) فارماکوپه گیاهی ایران، مجری طرح نصرآ... قاسمی دهکردی؛ مولف کمیته تدوین فارماکوپه گیاهی ایران. تهران: وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، معاونت غذا و دارو، ۱۳۸۱.

(۷) روشهای کروماتوگرافی: راهنمای عملی استفاده، نگهداری و رفع عیب از دستگاههای کروماتوگرافی گازی با ستون موئینه، تالیف دین روود؛ ترجمه سعید امامی، حسین رحیمی. تهران: نوپردازان، ۱۳۸۳.

8) Guidance for Industry, Q1A(R2) Stability testing of New Drug Substances and Products, ICH.

November 2003, Revision 2.

9) ICH Topic Q2(R1). Validation of analytical Procedures: Text & Methodology. June 1995.

10) Quality control methods for medicinal plant materials. World Health Organization. Geneva: World Health Organization, 2011.

1. USP, BP, Chinese pharmacopeia, Unani pharmacopeiama, ...

شیوه ارزشیابی دانشجوی:

• کنترل کیفیت مفردات و فرآورده های طبیعی و گزارش کار عملی

عبدالحسین محمدیان
مدرس و ناظر است